

फोहोर वर्गिकरण

फोहोरको वर्गिकरण

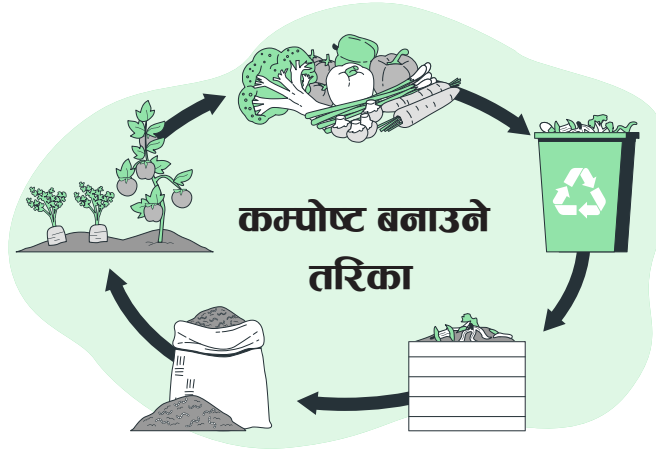
- ◆ सबैभन्दा पहिले घर आँगनबाट निस्कने सबै खाले फोहोरलाई हामी सबैले घरैमा छुट्टाछुट्टै फोहोर राख्ने भाँडामा राख्ने गरौं । कुहिने र नकुहिने फोहोरलाई छुट्टाछुट्टै तरिकाले राख्दा फोहोर व्यवस्थापन गर्न सजिलो हुनाका साथै कम खर्चिलो हुन्छ । हामीले नकुहिने फोहोरलाई बिक्री पनि गर्न सक्छौं भने कुहिने फोहोरबाट जैविक मल बनाउन सक्छौं ।

फोहोर किन र कसरी कुहाउने

- ◆ जताततै भूँइ या खाल्टोमा फ्याँकिएको फोहोरले हामी वरिपरिको वातावरणलाई दुषित बनाउँछ । त्यसैले फोहोरलाई राम्रोसँग व्यवस्थापन गरी फ्याँक्नुपर्छ ।
- ◆ जताततै फालिएको फोहोरले पर्यावरणलाई हानी पुऱ्याउने हरितगृह ग्याँसको उत्सर्जन गर्ने हुँदा कुहिने र नकुहिने फोहोरलाई उचित तरिकाले व्यवस्थापन गरेको

खण्डमा हरितगृह ग्याँस उत्सर्जनको मात्रालाई घटाउन सकिन्छ ।

- ◆ करेसाबारी र भान्छामा जम्मा हुने जैविक फोहोरलाई प्राकृतिक रूपमा कुहाएर मलको रूपमा प्रयोग गर्न सकिन्छ । यसरी मल बनाउँदा मल किन्ने पैसा जोगाउन सकिन्छ र रासायनिक मलको प्रयोग घटाउन सकिन्छ ।
- ◆ फोहोरलाई कुहाएर मल बनाउँदा फोहोर व्यवस्थापनमा लाग्ने जनशक्तिको आवश्यकतामा कमी आउँछ । फोहोर लगेर थुपार्नु पर्ने जमीन पनि धेरै चाहिँदैन ।
- ◆ हाम्रो घर आँगनबाट जम्मा हुने नकुहिने फोहोरको पनि

हाम्रो सानो प्रयासले सुन्दर धर्ती बन्छ ।
आउनुहोस्, आजैदेखि फोहोरको उचित
व्यवस्थापनका लागि हातेमालो गरौं ।

लेले सामुदायिक विकास केन्द्र
एकान्तकुना - १३, ललितपुर, नेपाल
फोन : ०१-५४२६०१५, ईमेल : lcdc2067@gmail.com

फोहोर व्यवस्थापन हाम्रो जिम्मेवारी

सफा घर आँगन
सभ्यताको चिनारी

हाम्रो घर आँगनको फोहोरलाई उपयुक्त ढँगले व्यवस्थापन गरेर नै हाम्रो घर, गाउँ/शहर सफा, स्वच्छ अनि स्वस्थकर बनाउन सकिन्छ । प्रभावकारी र उचित फोहोर व्यवस्थापनका लागि निम्न 5R's लाई सबैले बुझौं, बुझाऊ र अवलम्बन गरौं ।

फोहोरको वर्गिकरण

- ◆ सबैभन्दा पहिले घर आँगनबाट निस्कने सबै खाले फोहोरलाई हामी सबैले घरैमा छुट्टाछुट्टै फोहोर राख्ने भाँडामा राख्ने गरौं । कुहिने र नकुहिने फोहोरलाई छुट्टाछुट्टै तरिकाले राख्दा फोहोर व्यवस्थापन गर्न सजिलो हुनाका साथै कम खर्चिलो हुन्छ । हामीले नकुहिने फोहोरलाई बिक्री पनि गर्न सक्छौं भने कुहिने फोहोरबाट जैविक मल बनाउन सक्छौं ।

फोहोर किन र कसरी कुहाउने

- ◆ जताततै भूँइ या खाल्टोमा फ्याँकिएको फोहोरले हामी वरिपरिको वातावरणलाई दुषित बनाउँछ । त्यसैले फोहोरलाई राम्रोसँग व्यवस्थापन गरी फ्याँक्नुपर्छ ।
- ◆ जताततै फालिएको फोहोरले पर्यावरणलाई हानी पुऱ्याउने हरितगृह ग्याँसको उत्सर्जन गर्ने हुँदा कुहिने र नकुहिने फोहोरलाई उचित तरिकाले व्यवस्थापन गरेको खण्डमा हरितगृह ग्याँस उत्सर्जनको मात्रालाई घटाउन सकिन्छ ।
- ◆ करेसाबारी र भान्छामा जम्मा हुने जैविक फोहोरलाई प्राकृतिक रूपमा कुहाएर मलको रूपमा प्रयोग गर्न सकिन्छ । यसरी मल बनाउँदा मल किन्ने पैसा जोगाउन सकिन्छ र रासायनिक मलको प्रयोग घटाउन सकिन्छ ।
- ◆ फोहोरलाई कुहाएर मल बनाउँदा फोहोर व्यवस्थापनमा लाग्ने जनशक्तिको आवश्यकतामा कमी आउँछ । फोहोर लगेर थुपार्नु पर्ने जमीन पनि धेरै चाहिँदैन ।